

Felleskjøpet

Fôring med norsk kraftfôr

Rune Lostuen

Produktsjef drøvtygger

Formel™

Fôring med norsk kraftfôr

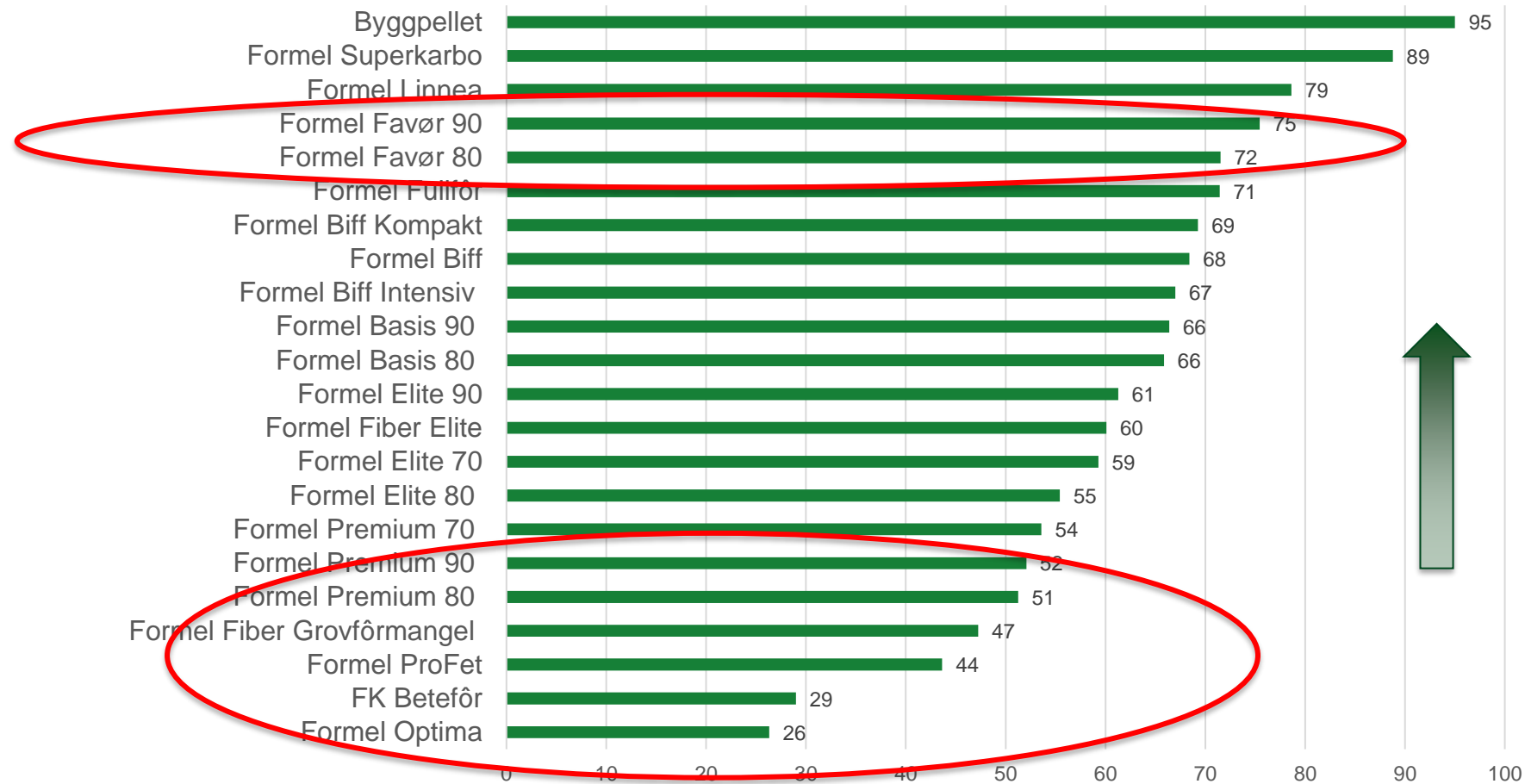
- Upresis tittel
- Vi kan snakke om norskandel i kraftfôret eller norskandel i rasjonen

- Hvorfor er høg norskandel i rasjonen viktig?

Hvorfor er høg norskandel viktig?

- Krav fra forbrukerne/kjedene?
- Negativt fokus er rettet mot soya og palmefett-produkter
- Utnytte og forbruke norsk fôrkorn
- Organisasjonene Tine, Nortura og Felleskjøpet har satt sine mål for drøvtyggere veldig ambisiøst (90-100 %)
- Realistisk på kort sikt?

- Minner om at vi ikke har produksjon av vitaminer, mineraler, aminosyrer, enzymer i Norge (utgjør 3-6% av reseptene)

Norskandel i%

Formel™

Hvor står vi?

Tabell 1: Andel grovfôr og kraftfôr i rasjonen til de forskjellige husdyra, samt total norskandel i fôret i et normalår.

	Andel kraftfôr i fôrseddelen til dyret (%)	Andel norske råvarer i kraftfôret (%)	Andel grovfôr i fôrseddelen til dyret	Andel norske råvarer i det totale fôret (grovfôr og kraftfôr)
Storfe – Melkeproduksjon	45	60	55	82
Storfe – Ammeku	7	63	93	97
Storfe okser – Intensiv produksjon	39	63	61	86
Sau/lam	12	63	88	96
Svin	100	71	-	71
Kyllingproduksjon	100	40	-	40
Eggproduksjon	100	54	-	54

Hva har vi av norske råvarer i kraftfôret?

Tilgang norsk korn (tonn)

	Gjennomsnitt 2017-21	Tilgang 2021	Prognose 2022	Prognose ifht siste 5 år	Prognose ifht siste år
Matkveite	170 100	186 000	256 000	150 %	138 %
Fôrkveite	129 800	62 800	110 000	85 %	175 %
Kveite i alt	299 900	248 800	366 000	122 %	147 %
Matrug	12 100	16 200	24 000	198 %	148 %
Fôrrug/rugkveite	23 900	22 000	27 000	113 %	123 %
Rug/rugkveite i alt	36 000	38 200	51 000	142 %	134 %
Bygg	536 900	577 700	586 000	109 %	101 %
Havre	237 000	253 900	268 000	113 %	106 %
Korn totalt	1 109 800	1 118 700	1 271 000	115 %	114 %
Erter	3 600	3 300	7 000	194 %	212 %
Oljefrø, åkerbønner	12 200	12 500	21 000	172 %	168 %
Korn, erter, oljefrø	1 125 600	1 134 500	1 299 000	115 %	114 %
Matandel kveite	57 %	75 %	70 %		
Matandel rug/rugkveite	34 %	42 %	47 %		

(Kjelde historiske data: Landbruksdirektoratet)

Importvurdering karbohydrat (tonn)	Rapport 01.12.2017		Denne sesongen	
	Minimum	Robust	Minimum	Robust
Kraftfôromsetning	1 971 781		2 028 000	
Behov for betepulp/roesnittar	75 000	90 000	77 000	93 000
Behov for mais	50 000	70 000	51 000	72 000
Behov for melasse	60 000	60 000	62 000	62 000
Behov for økologisk vare		15 000	15 000	15 000
Behov for kveite	200 000	250 000	206 000	257 000
Behov for fiberråvare	50 000	70 000	51 000	72 000
Minimums behov for essensielle karbohydratråvarer	435 000	555 000	462 000	571 000
Norsk fôr kveite inneverande sesong			-118 000	-118 000
Norsk kli inneverande sesong			-51 000	-56 000
Suppleringsimport karbohydratråvare			293 000	397 000
Behov dekt av bilaterale kvoter - mais og melasse			-65 000	-65 000
Importbehov fiber dekt av MUL-import			0	0
Importbehov melasse dekt av MUL-import			-9 000	-9 000
Minimumskvoter til auksjon			219 000	323 000

Hva kan vi gjøre for å øke norskandelen?

Sortsvalg for økt proteininnhold

Nye teknologier på vei

For å øke norskandelen i kraftfôr trenger vi mere norsk protein

Norsk stivelse har rask nedbrytningshastighet (sur vom)

Økt norsk kan ikke gå på bekostning av dyrevelferd

Felleskjøpet

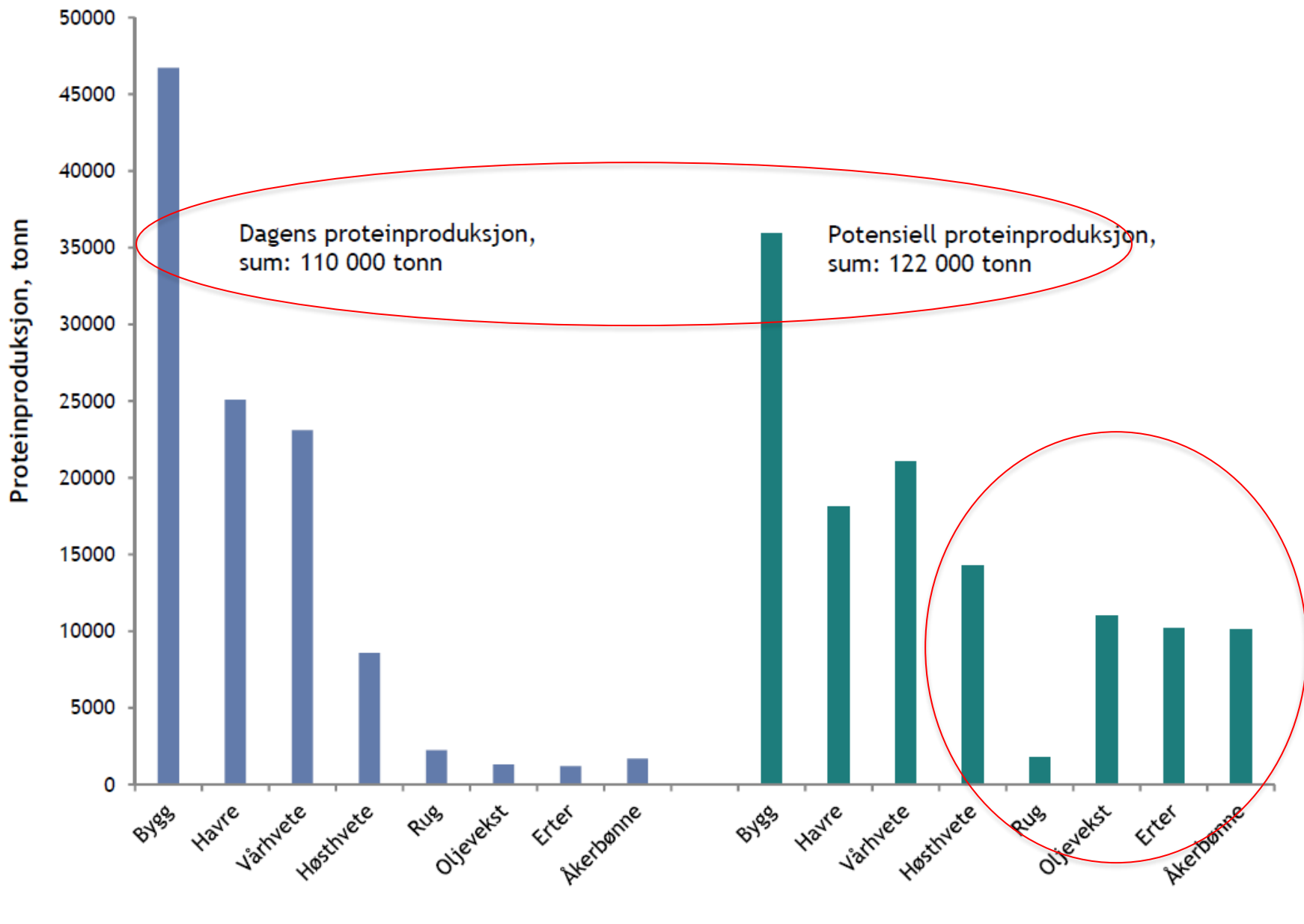
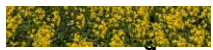

Tabell 3. Dag
avling av kor

- Erter inkl.
- Åkerbønne
- Oljevekster
- Bygg
- Havre
- Vårhvete
- Høsthvete
- Rug/rughvete

* Kilde SSB
 ** 8 % vann i o
 *** Tallene er l

Figur 3. Produksjon av protein på kornarealene i tonn, ved dagens produksjon, og ved en potensiell høy andel av proteinvekster. Tallene er basert på gjennomsnittlig avling for kornartene (SSB), og forventet avling for olje- og belgvekstene, likeså forventet proteininnhold i de ulike artene.

gjennomsnittlig

Gjennomsnittlig proteininnhold i tørrstoff
22
30
23
10,5
11
3,0/13,3
2,0/12,2
10

Dagens proteinimport

Råvarer brukt i norsk produksjon av kraftfôr til husdyr i 2021

Vareslag	Totalt	Importert	Norsk
Sildemel/ fisk	2 054	12	2 042
Maisgluten	21 267	21 267	0
Soyamel, imp	19 631	19 631	0
Soyamel, nor	127 644	127 644	0
Rapspellets	197 811	197 811	0
Oljefrø	10 908	5 659	5 249
Fiskeensilasjē	4 710	0	4 710
Urea	4 005	4 005	0
Åkerbønner	30 503	21 572	8 931
Annet proteir	17 215	12 972	4 243
Sum protein	435 749	410 574	25 175

Hvis økt norsk proteindyrking kan gi + 12 000 tonn protein - monner dette lite ift dagens import på 410 574 tonn

12000 tonn protein vil kunne erstatte 27 000 tonn soya

Hvilke andre grep kan vi gjøre for å heve norskandelen?

Proseseringsteknikk/råvarehåndtering

FK lanserer ureabehandla korn

Optimal pH og godt vommiljø med FK ProAmmon.

- Ureabehandlet korn kan fungere som en andel i rasjonen (buffereffekt)
- Bør kun benyttes til utviklede drøvtyggere

Oppsummering

- Økt norskandel er i fokus i hele Norsk Landbruk
- Trenger mer Norsk proteindyrking
- Vi må se på ambisjonene hos FK/Tine/Nortura som en retning vi skal bevege oss mot – men de er nok overvurdert på kort sikt hvis vi skal opprettholde dagens husdyrproduksjon og ivareta dyrevelferd
- Men det mest lavthengende eplet er mer og bedre grovfôr (gir også rom for mere norsk korn i resepten pga redusert kraftfôrbehov per dyr)
- Bedre utnyttelse av beitene!
- Hva tror vi om avdråtsnivået de neste åra?
- Kanskje kan mere kortreise råvarer være en løsning (fra Norden?)

Norskandelen fra Formel vil øke de neste åra og vi vil ha løsninger som kan dekke 95% norskandel til mjølkeku (hvis god kvalitet på grovfôret)